

Comitetul de Miniștri publică lista Cauzelor aflate în supraveghere de executare, printre acestea regăsindu-se: Grupul I.D.; Grupul Cosovan; Grupul T.M. și C.M.; Odzil și alții.

Comitetul de Miniștri supraveghează executarea în cadrul sesiunilor plenare a Delegațiilor, ținute de patru ori pe an, fiind asistat, în această activitate, de Departamentul de Supraveghere a Hotărârilor și a Deciziilor Curții Europene a Drepturilor Omului din cadrul Secretariatului General al Consiliului Europei.

Asigurarea executării Hotărârii Curții este nu numai o obligație juridică, dar și o obligație politică: angajamentul executării hotărârii instanței europene este asumat față de comunitatea statelor membre ale Consiliului Europei în ordinea publică europeană, Comitetului de Miniștri revenindu-i rolul cheie în asigurarea executării acestor hotărâri.

În Comunicările remise de Asociația Promo-LEX către Comitetul de Miniștri pentru supunerea Cauzei Cosovan în regim avansat de supraveghere a executării [\[1\]](#), s-au punctat următoarele aspecte de consolidare ale necesității:

- Verdictul Curții Europene a Drepturilor Omului lasă să se înțeleagă problemele sistemice ale mediului carceral, alarmând în privința organizării asistenței medicale, care acționează ca mecanism izolat sau delăsat în raport cu asistența medicală disponibilizată în mediul civil;

- Unica instituție penitenciară cu profil de spital nu este supusă acreditării, compromițând, astfel, măsurile de precauție și de eficiență pe care ar trebui să le acopere un sistem medical veritabil;
- Specialiștii medicali, antrenați în mediul carceral, nu respectă protocoalele clinice naționale de îngrijire a pacienților;
- Specialiștii medicali sunt supuși ierarhic administrației instituției penitenciare, devenind astfel instrumente de deservire a intereselor acestora, nu și-a pacienților. Imperiozitatea transferării competenței de gestionare a specialiștilor medicali de Ministerul de Sănătate se atestă a fi o reformă târăgănată;
- Existența unei poziții discriminatorii în referința activării mecanismelor umane de descărcare a condiției deținutului dintre condamnat și arestat preventiv, ultimul fiind exceptat pe statut de criteriu procesual.

De asemenea, Asociația Promo-LEX a exemplificat rădăcinile problemelor care șubrează asistența medicală oferită în mediul carceral: lipsa personalului medical în capacitate de a face față provocărilor; desconsiderarea necesității întreținerii interesului personal medical, angajat în mediul carceral, să continue, devotat, activitatea; deprecierea includerii deținuților în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală; impunerea în sarcina Administrației Naționale a Penitenciarelor suportarea cheltuielilor ce țin de organizarea asistenței medicale, instituția, având la dispoziție dreptul discreționar de a alege furnizorii de servicii cu care va contracta.

În mod echivalent, în Comunicările remise de Asociația Promo-LEX către Comitetul de Miniștri în referința supravegherii executării Cauzei I.D. [\[2\]](#), se alarmează, repetat, vulnerabilitățile care afectează centralul drept care protejează împotriva relelor tratamente – accesul la medic:

- Serviciile medicale prestate în mediul carceral nu sunt

- conciliate cu practicile serviciilor medicale din mediul civil, nu sunt supuse acreditării, desconsideră protocoalele naționale clinice;
- Serviciile medicale prestate în mediul carceral nu sunt supuse controlului Ministerului Sănătății;
 - Secțiile medicale ale instituțiilor penitenciare adoptă o infrastructură diformă, nu sunt acoperite de necesitatea menținerii ordinii sanitaro-igienice;
 - Secțiile medicale ale instituțiilor penitenciare nu se conformează unei organizări de tip-individualizat, cu titlu de exemplu: absentează aranjamente pentru îngrijirea necesităților ginecologice;
 - Secțiile medicale ale instituțiilor penitenciare nu adoptă o organizare incluzivă, desconsiderând necesitățile persoanelor cu dizabilități locomotorii;
 - În mediul carceral se practică tratamente improprii ameliorării stărilor de sănătate, dată fiind lipsa de personal și de instrumentar medical;
 - În mediul carceral în postură de infirmieri sunt antrenați deținuții;
 - În mediul carceral sunt angajați specialiști medicali lipsiți de experiență, în imediata apropiere după absolvire a studiilor, în pofida faptului că specificul de muncă invită la o pregătire profesional-specială;
 - Pe plan național nu există instruirii specializate în materia medicinei penitenciare;
 - Deținuții nu sunt incluși în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, fiind loviți astfel de fenomenul discriminării în oportunitatea accesării serviciilor medicale;
 - Sistemul medical nu a conceptualizat un sistem de dialog electronic dintre secțiile medicale din penitenciar și spitalele din mediul civil.

Comitetul de Miniștri a emis o Decizie în referința Cauzei I.D.[\[31\]](#), expunând, inter alia, măsurile întreprinse de autoritățile naționale pentru prevenirea comiterii unor

violări similare în viitor: acreditarea a 13 unități medicale ale instituțiilor penitenciare din 15 existente; achiziționarea în 2021 a medicamentelor și produselor para-farmaceutice în valoare de aproximativ 60.800 de euro; adoptarea de acte, de instrucțiuni și de protocoale instituționale menite să asigure calitatea adecvată a îngrijirii medicale. Autoritățile au raportat, de asemenea, cu privire la formarea oferită personalului medical și măsurile luate în contextul pandemiei de COVID-19 pentru prevenirea și tratarea acestei infecții în instituțiile penitenciare.

Asociația Promo-LEX încurajează autoritățile să-și asume sarcina de a depăși problemele sistematice identificate prin condamnările Curții Europene a Drepturilor Omului și supuse controlului Comitetului de Miniștri, respectarea drepturilor omului nu poate fi amânată sau tergiversată, ci invită la o abordare punctuală, multi-aspectuală, continuă.

Acordarea asistenței medicale în mediul carceral este unul dintre subiectele afectate de ignoranța autorităților, în pofida faptului că rata morbidității este una alarmant de înaltă – 40% dintre populația penitenciară suferă din urma afecțiunilor somatice și psihice.

De asemenea, acordarea defectuoasă a asistenței medicale se face responsabilă de decesul sub responsabilitatea statului a persoanelor aflate în cursul ispășirii pedepsei penale privative de libertate.

Curent, secțiile medicale active în mediul carceral oferă tratamente lipsite de efectul scontat, fiind aplicate cu întârziere, lipsite de un suport logistic și uman puternic dotat.

Maniera în care se organizează consultarea și tratarea deținuților se apropie, prin inacțiune, de menținerea unei abordări contrare prevederilor art. 3 ale Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale.

[1] [https://hudoc.exec.coe.int/ENG?i=DH-DD\(2023\)203E](https://hudoc.exec.coe.int/ENG?i=DH-DD(2023)203E)

[2] [https://hudoc.exec.coe.int/ENG?i=DH-DD\(2022\)870E](https://hudoc.exec.coe.int/ENG?i=DH-DD(2022)870E)

[3] <https://hudoc.exec.coe.int/ENG?i=004-13947>